

Konstantin fritager kirkens ledere fra offentlig tjeneste, 313

- Ifølge Galerius' toleranceedikt (311) og Milanoaftalen (312) havde kristne opnået tilladelse til at dyrke deres religion. Kejser Konstantin den Store gav endvidere kirken en række fordele og støttede den økonomisk. Bl.a. fritog Konstantin kirkens ledere fra offentlig tjeneste. Denne tjeneste kunne bestå i opgaver, man som borger havde pligt til at deltage i (borgerligt ombud). Dette kunne være deltagelse i det lokale bystyre som dekurion. Disse dekurioner skulle med deres egen formue stille garanti for, at de lokale skatter blev inddrevet, hvilket kunne være en stor økonomisk byrde. Ved fritagelsen bortfald ligeledes forpligtelsen til at deltage i visse med hvervne forbundne ofringer. I et brev bevaret i Eusebius' kirkekirkehistorie giver Konstantin den romerske statholder i Nordafrika, Anulinus, besked på at fritage de kristne. Eusebius (ca. 260-340) var forfatter og biskop i Cæsarea i Palæstina. Eusebius forfattede bl.a. et omfattende værk på græsk om kirkens historie (*Historia Ecclesiastica*) fra Jesu tid frem til sin egen samtid (til ca. 324).
- 15 Vær hilset, vor højtærede Anulinus. Eftersom det fremgår af mange omstændigheder, at når den gudsyndyrkelse ringeagtes, hvorved den højeste ærbødighed for den helligste, himmelske magt bevares, da er der opstået store farer for de offentlige anliggender, men når den på lovlig vis holdes i hævd og overholdes, har det medført den største lykke for det romerske navn og udmærket velfærd for alle menneskers anliggender — dette sker nemlig i kraft af de guddommelige velgerninger — derfor har jeg besluttet, at de mænd, der med den tilbørlige hellighed og stadig overholdelse af denne lov yder deres tjenester ved udførelsen af den guddommelige gudsyndyrkelse, skal have belønninger for deres særlige arbejde, højtærede Anulinus. Derfor vil jeg, at de, der indenfor den provins, der er betroet til dig, i den katolske kirke,¹ som Cæcilian forestår,² yder deres tjeneste ved denne hellige gudsyndyrkelse, de, som de plejer at kalde klerikere, at de én gang for alle skal fuldstændig fritages for at gøre tjeneste i offentlige bestillinger, for at de ikke ved nogen forførelse eller vanhellig forsømmelse skal drages bort fra den tjeneste, som tilkommer guddommen, men at de snarere uden nogen fortrædigelse skal kunne tjene deres egen lov. Thi det lader til, at når de mest gør tjeneste overfor guddommen, yder de det størst mulige til fordel for de offentlige anliggender. Lev vel, Anulinus, vor højtærede og elskede.
- 30

Eusebius: *Historia Ecclesiastica* 10., Overs. K. Bang: *Eusebs kirkehistorie* (bind 2), Kbh. (1945), s. 481f.

¹ Den katolske kirke: dvs. enheds- eller helhedskirken. *Katholikos* betyder almindelig, generel eller universel.

² Cæcilian var biskop i den nordafrikanske by, Karthago